

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Milan Vacek

Název práce: **Named Entity Recognition in Historical Text Documents**
(Rozpoznávání pojmenovaných entit v historických textových dokumentech)

Cílem bakalářské práce Milana Vacka bylo provést sadu experimentů nad českým datasetem pro úlohu rozpoznávání pojmenovaných entit (NER). Jedná se v podstatě o klasifikační úlohu, na kterou dle zadání měly být použity neuronové sítě.

Domnívám se, že zadání svoji formou a rozsahem by bylo vhodnější na diplomovou práci. Průvodní dokument práce je psán v anglickém jazyce, což nepovažuji za šťastné vzhledem k množství gramatických chyb. Chyby jsou patrné po pouhém prolistování několika stran, nacházejí se v anglickém i českém abstraktu a pro autora to rozhodně není dobrá vizitka. Přes velmi špatnou angličtinu lze ale ve většině případů poznat, co chtěl autor říci.

Vyjadřovací schopnosti autora nejsou na dobré úrovni. Jednotlivé kapitoly, ale především sekce v rámci kapitol nejsou příliš dobře provázané a také mi schází informace o tom, co zrovna daná kapitola popisuje a jaký je její účel.

Za nejlepší kapitolu v práci považuji kapitolu č. 3 **Relevant Existing Methods**, která z mého pohledu pěkně popisuje „**Related Work**“ zadané úlohy. **Práce s literaturou není rozhodně špatná.**

Ke zbývajícím kapitolám v práci mám ale **poměrně závažné výhrady**. Pro úlohu byl zvolen model hluboké neuronové sítě založený na kombinaci konvolučních a rekurentních vrstev. Autor předpokládá od čtenáře již značnou pokročilou znalost problematiky neuronových sítí.

Teoretická část práce by si rozhodně zasloužila více stran než 5 stran a to i v případě, že by autor použil jiný a jednodušší klasifikátor. V celé práci jsem navíc nenašel ani jednu zmínku o algoritmu zpětné propagace chyby (tzv. **Backpropagation**), který je pro učení neuronové sítě zcela zásadní.

Za velmi odbytou považuji sekci 3.3, která s největší pravděpodobností popisuje analýzu výběru metody pro řešenou úlohu. Myslím, že analýza by v práci zasloužila více než jen jeden větší odstavec a navíc svou volbu metody autor opírá o výsledky dosažené jinými autory na jiných datových sadách v jiném jazyce.

Největší část práce tvoří experimenty doplněné o grafy. Popis experimentů je popsán relativně dobře, i když mi schází některé informace (např. konkrétní podoba vstupních dat) a pro plné pochopení je nutné podívat se do konkrétních zdrojových kódů. **Pořadí experimentů celkem dává smysl**, kdy je v úvodní části patrna snaha o hledání optimálních hyperparametrů a v dalších částech se postupně zkouší testovat obě popsané datové sady. **Vhodné bylo rovněž pustit experimenty několikrát** a jejich výslednou hodnotu zprůměrovat. V takovém případě bych ale do tabulek s výsledky zahrnul i chybu měření (např. směrodatnou odchylku či rozptyl vypočítaných hodnot).

Od úvodu po závěr práce obsahuje 34 stran a počet normostran dle počtu znaků práce je 22. Přihlédneme-li k faktu, že podstatnou část kapitoly 6 tvoří 18 grafů je rozsah práce s hlediska množství textu na hraně. Po přesunutí všech grafů do přílohy, počet stran od úvodu po závěr klesne pod 30 na 26.

V práci mi schází obrázky, diagramy, které by mnohdy přispěly k většímu porozumění a také by měly příznivý vliv na rozsah a vizuální podobu práce. V práci jsem rovněž našel několik nepřesností, které dle mého názoru pramení z nepochopení problematiky. Z mého pohledu by student udělal lépe, pokud by zvolil jednodušší klasifikátor, důkladně ho teoreticky popsal včetně obrázků a provedl experimenty.

Celá práce na mě působí dojmem, že by si zasloužila více péče a hlavně lepší prezentaci v doprovodném textu. Věřím, že se autor snažil, ale na výsledném dokumentu to bohužel není vidět.

Přesto všechno si myslím, že všechny body zadání byly (s většími či menšími) výhradami splněny.

Dotazy k práci

1. V sekci „4.1.1. Convolutional Neural Network“ tvrdíte, že konvoluční filtr má čtvercový tvar a je složen z jedniček a nul. Váhy neuronové sítě se ale volí nejčastěji náhodně. Používáte nějaký speciální filtr a mění se jeho váhy v průběhu učení?
2. Ve všech grafech prezentujete při hledání optimálních hyperparametrů F-míru. Není ale z popisu poznat, na jakých datech je experiment prováděn. Modré křivky představují vývoj F-míry na trénovací, validační (development) nebo testovací části dat?
3. Mohli byste schématicky uvést přesnou podobu vstupů do vašeho klasifikátoru? Jsou vstupy něčím omezeny (např. délkou sekvence)?

Navrhuji hodnocení známkou **dobře** a práci doporučuji k obhajobě.

V Plzni 25.5.2020

Ing. Jiří Martínek